
Lettlest og interessant om intelligens

ANMELDELSER

KAJA NORDENG

Lege i spesialisering, Nevroklipken
Akershus universitetssykehus

Johan Norberg

Vår utrolige hjerne

En nervepirrende fortelling om vår dynamiske og formbare hjerne. 232 s. Oslo:
Cappelen Damm, 2016. Pris NOK 169

ISBN 978-82-02-52939-0

Når man sitter med denne boken i hendene, kan man umiddelbart komme noe i stuss over at en idéhistoriker, tilsynelatende helt uten biologisk bakgrunn, har skrevet om hjernen. Etter hvert som teksten skrider frem, blir det imidlertid tydelig at dette ikke er en bok om hjernen generelt, men om intelligens spesielt. Da det heller ikke er noen form for dyptgående informasjon om hjernefunksjon, men mer søkelys på overordnede

studier av intelligens og dennes betydning for oss mennesker, i tillegg til plastisitet og miljøets påvirkning, fremstår det langt mindre problematisk at forfatteren skriver om noe utenfor eget fagfelt.

Boken ble opprinnelig utgitt på svensk i 2012, og på originalspråket samsvarer tittel og innhold langt bedre enn den norske utgaven: *Hjärnrevolutionen: varför din intelligens påverkar allt du gör - och allt du gör påverkar din intelligens*. Den norske oversettelsen, med den mer generelle tittelen *Vår utrolige hjerne*, ble utgitt for to år siden, mens pocketversjonen med nytt omslag kom i 2016.

Om tema er utenfor forfatterens fagfelt, er det helt klart innenfor hans interessefelt. Det skinner tydelig igjennom og er en av bokens mange styrker. Med få unntak, f.eks. at Brodmann-områder er nevnt uten forklaring, er språket lett og tilgjengelig for interesserte voksne uten bakgrunn fra nevrovitenskap. Studiene han har valgt å basere seg på, er både interessante og relevante.

Til tross for at jeg begynte på teksten med en annen forventning enn det jeg fikk presentert, finner jeg den både engasjerende og underholdende. Spesielt morsomt synes jeg det er når Norberg tar tabuet rundt intelligens på kornet. Det er også festlig at han belyser diskusjonen fra mange vinkler uten å være redd for at hans eget ståsted i diskusjonen er klar. Boken bød på flere aha-opplevelser, og jeg kjente meg spesielt godt igjen i følgende påstand: «Vi ønsker å tro at summen av begavelser er konstant, det vil si at en som er spesielt god til noe, må ha underskudd et annet sted.» Tematikken Norberg beskrev i 2014 er fortsatt veldig aktuell og burde vært diskutert av enda flere.

Jeg vil avslutte som forfatteren begynner, ved å minne om at nysgjerrighet og kjærlighet er de to viktigste tingene i livet.

Publisert: 4. september 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0311

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. august 2026.